

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

від 09.12. 2009 р.

№ 1114

Про затвердження
Примірного Положення
про навчальний кабінет
з основ здоров'я
загальноосвітніх
навчальних закладів

Відповідно до Плану заходів Міністерства освіти і науки України з виконання Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки (наказ МОН від 01.06.09 № 457 п.1.5), наказу Міністерства освіти і науки України від 20.07.04 № 601 “Про затвердження Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів” та з метою підвищення рівня організації навчально-виховного процесу та забезпечення якості викладання предмету “Основи здоров'я” в загальноосвітніх навчальних закладах

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Примірне Положення про навчальний кабінет з основ здоров'я загальноосвітніх навчальних закладів (додається).
2. Міністру освіти і науки Автономної Республіки Крим, начальникам управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій довести його до відома керівників місцевих органів управління освітою та керівників загальноосвітніх навчальних закладів.
3. Примірне Положення про навчальний кабінет з основ здоров'я загальноосвітнього навчального закладу опублікувати в “Інформаційному збірнику Міністерства освіти і науки України”.
4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Заступник Міністра

П.Б. Полянський

Примірне Положення про навчальний кабінет основ здоров'я загальноосвітніх навчальних закладів

1. Загальні положення

Положення про навчальний кабінет основ здоров'я (далі — кабінет ОЗ) розроблено відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту», Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів затвердженого наказом МОН України від 20.07.2004 року № 601 і зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 09.09.2004 за № /121/9720, інших чинних нормативно-правових актів в галузі освіти.

Це Положення використовується навчальними кабінетами ОЗ, що існують і створюються у загальноосвітніх навчальних закладах.

Це Положення визначає загальні та спеціальні вимоги до матеріально-технічного оснащення кабінетів ОЗ згідно із санітарними правилами та нормами і є орієнтовним для їх організації в загальноосвітніх навчальних закладах (далі - заклади) незалежно від їх типу та форми власності.

Кабінет ОЗ призначений для створення умов щодо формування в учнів мотивації щодо здорового способу життя, оволодіння навичками безпечної поведінки на засадах розвитку життєвих навичок.

Положення визначає:

- порядок створення кабінету ОЗ;
- призначення та основні напрямки роботи кабінету ОЗ;
- навчально-методичне забезпечення кабінету ОЗ;
- матеріально-технічне оснащення кабінету ОЗ;
- засади керування роботою кабінету ОЗ.

2. Мета і завдання організації кабінетів ОЗ

2.1. Основна мета створення кабінету ОЗ полягає у забезпеченні оптимальних умов для організації навчально-виховного процесу на уроках основ здоров'я за технологією освіти на основі розвитку життєвих навичок (ООЖН) та практичної реалізації завдань здоров'язбережувальної освіти, відповідно до Державного стандарту базової і повної середньої освіти.

2.2. Кабінет ОЗ створюється для:

- проведення уроків основ здоров'я;
- навчання учнів, батьків, педпрацівників з питань формування здорового і безпечного способу життя на засадах розвитку життєвих навичок;
- забезпечення потреб щодо впровадження програм превентивної освіти;
- забезпечення в старшій школі профільного і поглибленого навчання з використанням тренінгових технологій;
- організації роботи гуртків, факультативів інших навчально-виховних

заходів за тренінговою технологією;

- поширення передового досвіду щодо профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально-небезпечних хвороб.

2.3. Перед початком навчального року проводиться огляд кабінетів ОЗ з метою визначення стану готовності їх до проведення занять.

2.4. Державні санітарні правила і норми облаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу в кабінеті мають відповідати вимогам, затвердженим Постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 (далі - ДСанПіН 5.5.2.008-01), та ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів».

3. Типи навчальних кабінетів ОЗ

Організація навчального кабінету ОЗ передбачає проведення уроків основ здоров'я з використанням різних форм і методів, у тому числі *тренінгових технологій*, що включають такі форми роботи: робота у колі, в групах, у парах (окремо від інших учасників тренінгу), створення творчих проєктів, презентацій, проведення рухавок, що передбачає постійне переміщення учнів по класній кімнаті, тому в залежності від цілей, змісту, об'ємів запланованої роботи та матеріальних потужностей закладу, можуть створюватись такі *типи навчальних кабінетів ОЗ*:

- *кабінет ОЗ*, який складається з класної кімнати (класної кімнати і лабораторного приміщення) з набором навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення для проведення занять у формі тренінгів;

- *навчальний комплекс ОЗ*, який складається з приміщення для проведення занять у формі тренінгу, кабінету мультимедійного і методичного забезпечення, лабораторного приміщення;

- *тренінговий центр*, до складу якого входять: кабінет ОЗ, кабінет психологічного розвантаження; кабінет(и) для методичного, мультимедійного забезпечення; лабораторні приміщення; приміщення для проведення семінарів, педагогічних рад, засідань методичних об'єднань вчителів, батьківських зборів, виховних та навчальних заходів у формі тренінгів, впровадження різних превентивних проєктів тощо.

4. Матеріально-технічне забезпечення кабінету ОЗ

4.1. Комплектація кабінету ОЗ обладнанням здійснюється відповідно до типових переліків навчально-наочних посібників, технічних засобів навчання та обладнання загального призначення для загальноосвітніх навчальних закладів, а також з урахуванням вимог щодо типу кабінету ОЗ і потужностей закладу.

4.2. Шкільні меблі та їх розміщення у кабінеті ОЗ має відповідати санітарно-гігієнічним правилам та нормам (п.8.2 ДСанПіН 5.5.2.008-01), здійснюватися відповідно до вимог ДБН В.2.2-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» і забезпечувати проведення уроків у формі тренінгів.

4.3. Робоче місце вчителя ОЗ має бути спеціально обладнане (стіл з тумбами, ящиками для зберігання допоміжних канцелярських товарів (маркерів, клею, паперу тощо), місцем для зберігання фліп-чарта, плакатного паперу, іншого приладдя і приладів, що використовуються для проведення тренінгів.

4.5 У кабінеті розміщується класна демонстраційна багатофункціональна дошка на одну, три або п'ять робочих площ у розгорнутому або складеному вигляді. Середній щит класної (аудиторної) дошки на три або п'ять робочих площ може бути використаний для демонстрації екранно-звукових засобів навчання на навісному екрані. Одна з робочих площ може мати магнітну основу з кріпленням для демонстрації навчально-наочних посібників (таблиць, карт, моделей-аплікацій тощо).

Робочі площі на звороті дошки можуть бути покриті білим кольором для нанесення написів за допомогою спеціальних фломастерів.

4.6. Кабінет має бути забезпечений сучасними ТЗН для проведення мультимедійних презентацій, показу відео-матеріалів, тиражувальною технікою тощо.

4.7. Стіни в кабінеті ОЗ повинні мати стійке покриття, яке буде забезпечувати їх використання в якості робочої поверхні для демонстрації творчих робіт дітей, створених на тренінгах.

У кабінеті слід передбачити наявність годинника, забезпечення затемнення.

4.8. Лабораторне приміщення, у разі його наявності, обладнується секційними шафами для збереження приладів, тиражувальною технікою, канцтоварами, навчально-наочними посібниками для тренінгових занять, столом для роботи вчителя чи лаборанта, столом з пристроями для зберігання допоміжних матеріалів.

4.9. В залежності від типу кабінету ОЗ всі його структурні підрозділи обладнуються відповідно до їх призначення і потреб необхідними меблями, наочними, навчальними, технічними засобами.

4.10. Усі матеріальні цінності кабінету обліковуються в інвентарній книзі встановленого зразка, яка повинна бути прошнурована, пронумерована та скріплена печаткою (додаток 1 до розділу 4 Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів).

4.11. Матеріальні об'єкти (предмети) і матеріали, що витрачаються в процесі роботи заносяться до матеріальної книги (додаток 2 до розділу 4 Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів).

4.12. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників проводиться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

4.13. Кабінет має бути забезпечений: аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги; первинними засобами пожежегасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України.

4.14. Вимоги пожежної безпеки для кабінету ОЗ визначаються НАПБ В.01.050-98/920 Правила пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України, затверджені спільним наказом Міністерства освіти України і Головного управління Державної пожежної охорони МВС України від 30.09.98 р. №348/70 (0800-98), зареєстровані у Міністерстві юстиції України 17.12.98 р. за № 800/3240 (із змінами і доповненнями).

5. Навчально-методичне забезпечення кабінету ОЗ

5.1. Навчально-методичне забезпечення кабінету ОЗ складається з навчальних програм, підручників, навчальних та методичних посібників з ОЗ, інших профілактичних програм, інформаційних матеріалів щодо ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу, йододефіциту, діабету тощо, навчально-наочних посібників, навчального обладнання для проведення тренінгів тощо.

5.2. Розміщення та збереження засобів навчання і навчального обладнання здійснюється згідно з вимогами навчальних програм за розділами, темами і класами відповідно до класифікаційних груп у кабінеті (лабораторному приміщенні).

5.3. У кабінеті ОЗ створюється фото-, відео-, аудіотека, тематична картотека дидактичних та навчально-методичних матеріалів, навчально-наочних посібників, навчального обладнання, розподілених за темами та розділами навчальних та превентивних програм.

5.4. Кабінет ОЗ може бути оснащений:

- куточком з безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки, першої невідкладної допомоги, правил поведінки на дорогах тощо;
- підручниками та навчальними посібниками для кожного учня;
- фаховими журналами з питань безпеки життєдіяльності, охорони здоров'я, валеології тощо;
- довідковою, науково-методичною літературою з питань безпеки життєдіяльності, використання інтерактивних методів, тренінгових технологій,;
- матеріалами узагальненого педагогічного досвіду, розробками уроків та виховних заходів з використанням тренінгових технологій, результатами впровадження в закладі ООЖН, превентивних програм, результатами експериментальної та науково-дослідної діяльності педагогів, учнів тощо;
- інструкціями для виконання практичних робіт, інструкціями до програмних педагогічних засобів, рекомендаціями щодо роботи з батьками тощо.

6. Оформлення кабінету ОЗ

6.1. На дверях кабінету має бути табличка «Кабінет основ здоров'я».

6.2. Для оформлення кабінету ОЗ передбачено створення навчально-методичних експозицій змінного та постійного характеру.

6.3. до постійних експозицій кабінету ОЗ належать:

- державна символіка;
- інструкція з безпеки праці та пожежної безпеки, правила роботи в кабінеті;
- план-схема евакуації із кабінету на випадок виникнення надзвичайних ситуацій різного походження;
- інформаційний стенд, на якому зазначені адреси та телефони служби захисту та рятування населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, небезпечних криміногенних ситуацій, телефони і адреси медичних установ, а також телефони довіри та адреси пунктів психологічної допомоги.

6.4. До експозицій змінного характеру належать:

- правила проведення тренінгів;
- інформаційні матеріали з безпеки життєдіяльності;
- матеріали до теми наступних уроків;
- виставка кращих робіт учнів;
- результати дослідницької роботи учнів тощо.

7. Керівництво діяльністю кабінету ОЗ та організація його роботи

7.1. Організація роботи кабінету ОЗ здійснюється відповідно до навчальних планів і програм ОЗ, та факультативних курсів, які передбачають формування здорового і безпечного способу життя.

7.2. Керівник закладу є відповідальним за створення, обладнання кабінету ОЗ та проведення контролю за його роботою.

7.3. Організація та керівництво роботою кабінету ОЗ покладається наказом керівника закладу на вчителя ОЗ.

7.4. Завідувач кабінету ОЗ несе відповідальність за упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників, обладнання та інших матеріальних цінностей.

7.5. До обов'язків завідувача кабінетом ОЗ належать: складання паспорту кабінету, перспективного і річного плану роботи кабінету ОЗ, оснащення і систематичне оновлення навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення кабінету, забезпечення належних умов для проведення уроків-тренінгів, інших тренінгових занять, сприяння оновленню та удосконаленню матеріальної бази кабінету, систематизація та каталогізація матеріальних об'єктів, проведення консультацій для учасників навчально-виховного процесу, забезпечення дотримання в кабінеті правил електробезпеки, чистоти, порядку, санітарно-гігієнічних норм, систематичне ведення інвентарної книги із занесенням до неї відповідних змін про нові надходження, витрати та списання матеріальних цінностей.

7.6. За згодою завідувача кабінетом ОЗ відповідно до розкладу, плану роботи кабінету ОЗ, затвердженого директором закладу, кабінет може використовуватися для проведення уроків з інших предметів за тренінговою технологією, проведення педагогічних рад, засідань методичних об'єднань, батьківських зборів.